Informatienota Regio Zwolle - College van B&W

Datum Maart 2021

Onderwerp	Regionale Crisisaanpak Regio Zwolle
Versienummer	V3
Portefeuillehouder	
Informant	
Eenheid/Afdeling	
Telefoon	
E-mail	
Bijlagen	

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De aanpak die Regio Zwolle nastreeft in het kader van de regelingen en middelen die het kabinet ten aanzien van arbeidsmarktbeleid en *human capital* beleid beschikbaar stelt binnen de Covid-19 crisis- en herstelaanpak werkgelegenheid (Koolmeesgelden).

1. Covid-19 en gevolgen voor de regionale arbeidsmarkt

De Covid-19 crisis heeft ongekende gevolgen: sociaal, maatschappelijk en economisch. Veel mensen denken dat de grote klappen nog gaan komen. De dempende werking van de NOW-regeling werkt voor nu, maar werkgevers denken op dit moment na over hun personeelsbezetting voor de komende periode. Bedrijven geven aan te moeten reorganiseren en vallen in sommige gevallen (binnenkort) om. Anders dan in de vorige crisis zijn er sectoren die keihard geraakt worden (horeca, recreatie, toerisme en retail), terwijl andere sectoren schreeuwen om personeel (zorg, techniek, bouw, onderwijs en logistiek). Het herplaatsen van mensen van de ene naar de andere sector is vaak lastig en daarbij moet een landelijk pakket aan ondersteuning helpen.

In april 2020 was de instroom in de WW (in de Regio Zwolle) drie keer zo hoog als een jaar eerder. In augustus 2020 is de stand van de WW 7.460 aanvragen. Ruim 1.000 uitkeringen meer dan een jaar eerder (+16%)[1]. De WW toename is met name te zien in de sectoren uitzendbedrijven, horeca en handel meer nieuwe WW-uitkeringen. Er is vooral een toename te zien in het aantal jongeren (verdubbeling t.o.v. vorig jaar +84%), waarvan 46% geen startkwalificatie heeft. 61% van het WW-bestand is kortdurend en korter dan 6 maanden. Ten gevolge van de Covid-19 crisis is ook de spanning op de arbeidsmarkt afgenomen. 3.491 bedrijven hebben gebruikt gemaakt van de NOW 1 regeling (dit heeft betrekking op gemiddeld 52.365 inwoners-werkenden). 1.519 bedrijven hebben gebruikt maakt van NOW 2 regeling. Dat zijn gemiddeld 22.785 medewerkers. 1.976 bedrijven maken op dit moment gebruik van de NOW 3 regeling. Dat treft gemiddeld 55.785 medewerkers met onzekerheid.[2] Regio Zwolle telt historisch laag aantal faillissementen. Hetgeen wat de hypothese onderstreept: de dempende werking van de overheidssteun en daarmee gepaarde regelingen werkt. Op dit moment worden de bedrijven van de NOW 1 en 2 regeling na gebeld door meer dan 100 professionals uit Regio Zwolle. Uitkomsten worden verwerkt en een terugkoppeling volgt in maart 2021. Dit geeft meer zicht over de actuele stand van zaken bij ondernemers – werkgevers. Hoewel de ontwikkelingen nauwgezet gevolgd worden, tasten partners nog af: valt de situatie mee? Of is dit stilte voor de storm?

2. Crisis- en herstelaanpak Werkgelegenheid

<u>Perspectief vanuit het Rijk</u>
In tegenstelling tot voorgaande economische crises investeert het kabinet fors in maatregelen. Los van maatregelen voor ondernemers en inwoners, die bijvoorbeeld helpen bij het tijdelijk versterken van de liquiditeitspositie, doorbetalen van lonen en uitstel van belastingen (maximaal 3 jaar) wordt ook ingezet op extra aanvullende maatregelen voor partijen om ondernemers en inwoners te helpen. Vanuit het Rijk (1,4 miljard) wordt ingezet op vier sporen: 1) Versterking dienstverlening en regionale mobiliteitsteams, 2) NL Leert Door/online en loopbaanadviesgesprekken, digitale en basisvaardigheden van werknemers, 3) Jeugdwerkloosheid en 4) Armoede en schulden.

De uitvoeringsstrategie van SZW verloopt via de infrastructuur van sociale partners, UWV Werkbedrijf en de arbeidsmarktregio's. Flankerend aan herstel werkgelegenheid investeren ministeries OCW en EZK in o.a. nationaal herstelplan Onderwijs, aanvullende regelingen voor onderwijs, naar voren halen van investeringen en stimuleren van projecten t.b.v. EU-financiering. Lijn voor EZK is ontwikkelmaatschappijen, provincies en kennisinstellingen.

<u>Perspectief vanuit provincies</u>
Vanuit provincies wordt ingezet op een provinciale Covid-19 herstelaanpak. De aard van maatregelen en investeringsbereidheid verschillen per provincie. Voorbeeld is de Provincie Overijssel met extra middelen voor Oost NL en Wadinko, extra investeringen Groeifonds, het naar voren schuiven van investeringen en een Vijfpuntenplan Human Capital. Dit laatste heeft geresulteerd in twee extra regelingen (MKB, stages/leerbanen en starters op de arbeidsmarkt). Provincies kennen een eigen uitvoeringsstrategie en benutten waar nodig c.q. mogelijk de regionale samenwerking hierin.

[1] In de gemeente Raalte was de stand van de WW 492. Dit zijn 69 uitkeringen meer t.o.v. een jaar daarvoor. Dit komt overeen met een stijging van 16%.
[2] In de gemeente Raalte maakten er 252 bedrijven/organisaties gebruik van NOW1. Van NOW2 maakten 132 bedrijven/organisaties gebruik, en 174 bedrijven maakten gebruik van NOW3.

3. Eerste acties crisisaanpak Covid-19 in 2020

Zowel de investeringen aan de kant van het Werkbedrijf Regio Zwolle (onderbesteding Rijksmiddelen voorgaande periode) als de Human Capital Agenda worden sinds 12 maart 2020 ingezet om de eerste crisisdienstverlening op gang te brengen. Bestaande dienstverlening loopt in deze periode door – *business as usual*.

Doelgroep	Toelichting	Resultaat tot op heden
Werkgevers en ondernemers **(coördinatie EBRZ)**	Samenwerking met economie richting ondernemers – Brigade Ondernemersondersteuning Covid-19, samenwerking met Economic Board Regio Zwolle (Kennispoort) en Werkbedrijf Regio Zwolle (WSP)	338 casussen op gepakt 60 ondernemers als coach 45 accountants die betrokken zijn op allerhande vragen
Inwoners **(coördinatie HCA)**	Samenwerking publiek – privaat – Taskforce / Actieteam Werk, gericht op inwoners – extra loopbaangesprekken, loopbaan APK en toegang tot Ontwikkelfonds HCA.	1.061 aanmeldingen (30 per dag), meer dan 594 loopbaangesprekken, 212 subsidieaanvragen voor scholing via HCA – Ontwikkelfonds Regio Zwolle

4. Herstelaanpak Werkgelegenheid Regio Zwolle

Met de herstelaanpak Werkgelegenheid bouwt Regio Zwolle voort op wat er al is in de regio. Het afgelopen jaar en de afgelopen maanden hebben we een eigen crisisaanpak opgebouwd (zie paragraaf 3) binnen de Human Capital Agenda en Werkbedrijf Regio Zwolle. De kunst is om de crisisaanpak te verbinden aan hetgeen wat we in afgelopen periode met elkaar hebben opgebouwd en de verbinding te leggen met economie en werk. Daarbij gaan we uit van de open en lerende attitude en de lichte netwerkstructuur die de regio kenmerkt en werken partijen open samen richting inwoners en ondernemers.

Met bovenstaande als basis, richt de herstelaanpak Werkgelegenheid zich op opschalen, versterken en verbeteren. Regio Zwolle kiest daarin een eigen signatuur, een regionale herstelaanpak, waarmee geïnvesteerd in een infrastructuur voor de toekomst. Daartoe zijn de uitgangspunten met betrekking tot de inrichting van de regionale crisis- en herstelaanpak als volgt:

Landelijk uitgangspunten (handreiking SZW)	Regionale uitgangspunten (eigen inbreng vanuit Regio Zwolle)
• Makelaarsfunctie om bedrijven met vraag en aanbod bij elkaar te brengen. • Loopbaanbegeleiding. o Bemiddeling en matching. o Het aanbieden van (leer/werk) arrangementen. • Schakelfunctie naar regionale partijen met dienstverlening, zoals de dienstverlening van gemeenten op gebied van schulden en taal. • Schakelfunctie naar onderwijsinstellingen, leerwerkloketten en SBB indien er op-, om- of bijscholing nodig is. Onderwijsinstellingen worden	• Er wordt geen apart RMT ingericht. We vertrekken vanuit bestaande actoren en projecten • We vertrekken vanuit het huidige partnerschap, werken op gelijkwaardige basis en stappen over eigen organisatiegrenzen heen • Verbinding tussen HCA en Werkbedrijf Regio Zwolle • Uitgaand van hetgeen wat al is (Covid-19 aanpak 2020) gericht op opschalen, versterken en verbeteren

tijdig bij de uitwerking van de scholingsbehoefte betrokken voor het kunnen ontwikkelen van een passend scholingsaanbod. • Schakelfunctie naar sectoren en sectorale arrangementen in aansluiting op de makelaarsfunctie. • Signaleren en doorschakelen naar arbeidsdeskundige.	• Uitgaand van de klantreis van inwoners en ondernemers -> gericht op een menukaart • Gericht op actie (versnellen daarop)

Samenwerkingsverband regionale crisis- en herstelaanpak

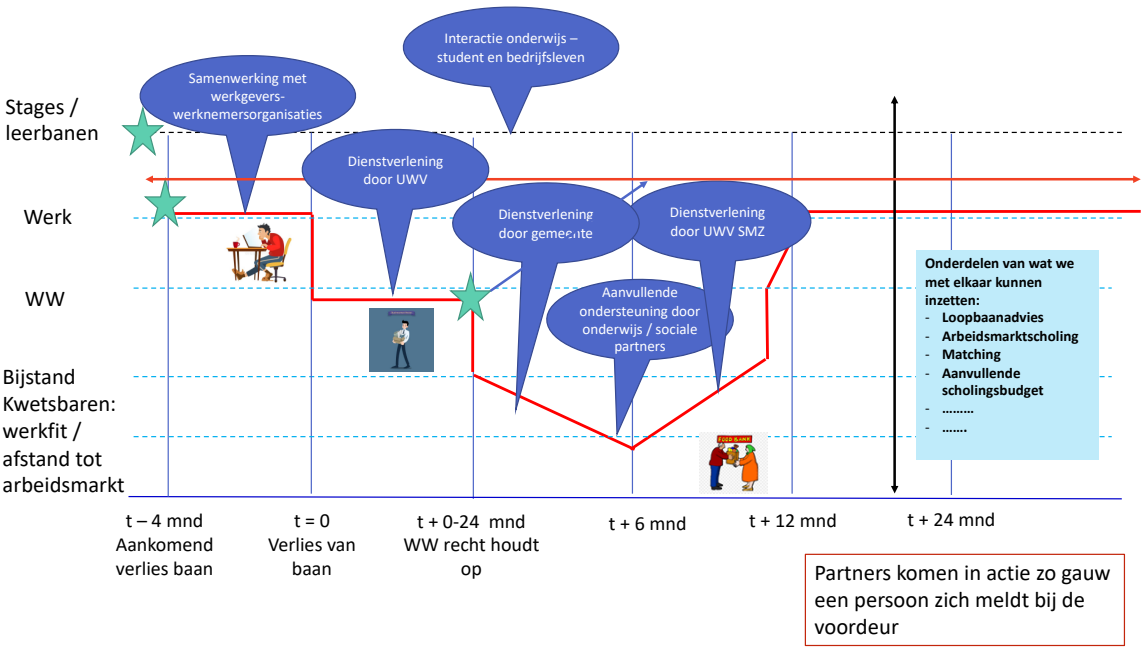
Regio Zwolle kiest ervoor om niet te spreken van een Regionaal Mobiliteitsteam, maar van een regionale crisis- en herstelaanpak, inclusief een mobiliteitsaanpak. Het samenwerkingsverband wordt gevormd door:

a. Gemeenten van de arbeidsmarktregio Regio Zwolle, onder leiding van de centrumgemeente;
b. VNO NCW Regio Zwolle;
c. MKB Nederland Regio Zwolle;
d. FNV;
e. CNV;
f. Regiomanager van het UWV;
g. Onderwijsinstellingen verenigd in Zw8lse
h. Onderwijsinstellingen verenigd in Pro/VSO Regio Zwolle
i. SBB (via de onderwijspartners)

Uitwerking Regionale Herstelaanpak Werkgelegenheid

De afgelopen periode is in wisselende samenstelling met partners gesproken over de aanvliegroute voor de regionale herstelaanpak werkgelegenheid. De reguliere dienstverlening blijft bestaan en loopt door zoals men gewend is, de herstelaanpak richt zich op de extra crisisdienstverlening. Het uitgangspunt daarbij is dat we niets nieuws bouwen, maar hetgeen dat we al hebben in de regio benutten.

De kern van de aanpak bestaat uit het bieden van een herkenbare ‘voordeur’ voor werkgevers en inwoners, waar iedereen met een hulpvraag terecht kan. De crisisdienstverlening is gericht op empowerment van het individu en gaat daarbij uit van iemands kracht en de positieve insteek om aan het werk te blijven of zo snel mogelijk weer aan het werk te komen. Via triage gesprekken wordt iedereen die binnenkomt doorgeleid naar de juiste ondersteuning en dienstverlening om de vraag te beantwoorden of tot oplossingen te komen. Kijkend naar onderstaand plaatje, zetten we erop in om de ‘U-bocht’ te voorkomen. Daarvoor zetten we een breed palet aan (bestaande) middelen en acties in. Te denken valt bijvoorbeeld aan training en opleiding *on the job*, mentoring, loopbaangesprekken etc.

De uitwerking van de herstelaanpak is samengevat in onderstaande tabel:

	Toelichting
Sturingsprincipe	Vanuit Tafel van Regio Zwolle (verbinding op beide programma's) via het Dagelijks bestuur HCA. UWV Werkbedrijf en de vakbonden worden hieraan toegevoegd binnen de herstelaanpak. Er wordt in 2021 een 'Cockpit Covid-19 'ingericht met betrokken partners om gericht te sturen op de voortgang van het bestuursakkoord, de richting de uitvoeringsopdracht en de lerende aanpak. Werkende weg ontdekken we wat wel werkt en wat niet werkt. Centrumgemeente Zwolle voert regie. UWV Werkbedrijf is kassier voor het deel wat valt in het ontschot budget SZW (zogenaamde regionale mobiliteitsaanpak gelden).
Perspectief	Op middellange termijn streven we met elkaar als partners naar werk- en ontwikkelzekerheid voor werkgevers, werknemers, inwoners met werkloosheid bedreigd en jongeren.
	Op korte termijn wordt ingezet op krachtenbundeling van partners, intensiveren bestrijding Covid-19 met bijbehorende maatregelen (volhouden) en stimuleren herstel.
Uitgangspunten	Ontwikkeling van herstelaanpak werkgelegenheid is een intensivering en bundelt de effort van bestaande actoren c.q. programma's door slimme koppelingen van de faciliteiten en financiële inzet van partners. Hierbij wordt uitgegaan van een integrale aanpak herstel werkgelegenheid: 1) stimuleren leven lang ontwikkelen bij werkenden, 2) inter- en intrasectorale mobiliteit vormgeven, 3) extra dienstverlening voor inwoners en 4) aanpak jeugdwerkloosheid.
Menukaart in ontwikkeling (basisarrangement, plus arrangement en extra arrangement)	Herstel aanpak omvat een menukaart gericht op : • Werkgevers, werknemers, inwoners en jongeren die support nodig hebben ten gevolge van Covid-19 pandemie • Empowerment strategie van individuen: informeren – activeren – talent- en loopbaanontwikkeling – coachen – om-her en bijscholing – solliciteren/ selecteren etc. • Drieslag: basisarrangement gaat uit van 100% zelfregie, digitaal toegankelijk, tenminste start- en loopbaangesprek en toegang tot scholingsvoucher, plusarrangement is gericht op extra ondersteuning in begeleiding en matching naar werk, extra arrangement is gericht op extra zorginstrumentarium om bijvoorbeeld schuldhulpverlening in te richten • 75 professionals uit Regio Zwolle buigen zich over het ontwikkelen en concretiseren van de menukaart via Versnellingskamers • Menukaart is opgebouwd uit de faciliteiten (en geldstromen) van sociale partners, gemeenten, UWV Werkbedrijf, arbeidsmarktregio, onderwijspartners, HCA.

Samenwerking	Om dit voor elkaar te krijgen is regionale samenwerking de sleutel tot succes: bijdragen zijn nodig van alle partijen, vertrekkend vanuit gelijkwaardig partnerschap tussen: sociale partners, onderwijsinstellingen (pro/vso, mbo en hbo), gemeenten (economisch en werk & inkomen), UWV Werkbedrijf, SBB en het Rijk.
Inzet van faciliteiten (mensen en middelen) - binnenkring	Programmafaciliteiten worden ingezet van: • Werkbedrijf Regio Zwolle – UWV en gemeenten (inzet van dienstverlening werkgevers, extra dienstverlening van werkzoekenden in bijstand en digitale tools voor snel inzicht in alle instrumenten voor werkgevers en werkzoekenden) • Sociale partners – werkgeversorganisaties en vakbonden (inzet van coaches en trajecten voor werkgevers en werknemers) • Actieteam Werk en Coronabrigade (vanuit Perspectief op Werk mogelijk gemaakt, gericht op ondersteuning van werkgevers – inwoners) • Leren en werken (team van loopbaanadviseurs en experts om inwoners hun support vraag te articuleren en verder te brengen) • Onderwijs (loopbaanadviseurs, doorleer – doorwerkcoaches)
Inzet faciliteiten (mensen en middelen) – buitenkring	Programmafaciliteiten worden ingezet van: • Human Capital Agenda (inzet via sectortafels – addendum op bestaande actieplannen, Ontwikkelfonds Regio Zwolle en campagne – communicatie) • Onderwijs (inzet van eigen projecten/programma's, publiek – private samenwerking en Regio-Opleiders) • Provincies (vijfpuntenplan, extra regelingen, investeringen LLO-digitalisering)
Financiën	Noodzakelijk is financial engineering toe te passen (rechtmatig en doelmatig inzetten van de middelen op activiteiten en doelgroepen). Beschikbare middelen zijn: • Inzet Rijksbijdrage voor sociale partners • Inzet Rijksbijdrage voor regionale mobiliteit (RMT en ontschotbudget SZW – via ministeriele regeling) • Inzet Rijksbijdrage voor arbeidsmarktregio – Jeugdwerkloosheid • Inzet Rijksbijdrage voor onderwijsinstellingen – Jeugdwerkloosheid • Inzet regionale middelen (Perspectief op Werk en HCA)
Randvoorwaarden	Vormgegeven in een bestuursakkoord met actieprogramma, opdrachtformulering voor de uitvoerders van de extra dienstverlening en doorberekening/financial engineering om dit mogelijk te maken. Dit is nodig voor inzet van zogenaamde Koolmees middelen – ontschot budget ministerie SZW (kassier UWV). Totaal aan investeringen over alle partners heen loopt op tot circa 6-8 miljoen euro in 2021.

5. Planning-mijlpalen

Om de middelen te laten vrijvallen voor de crisisdienstverlening is van belang een bestuursakkoord te sluiten tussen alle partners, vanuit gelijkwaardig partnerschap. In Regio Zwolle is ervoor gekozen om hieraan een opdrachtformulering voor de uitvoering van de herstelaanpak toe te voegen; een menukaart voor de dienstverlening alsmede de financiële doorvertaling. Hiertoe is een werkgroep (Cockpit) in het leven geroepen dat zich tot 1 april 2020 inzet om de basis te leggen voor de herstelaanpak. Op 8 maart 2021 wordt in het DB HCA Plus de concept documenten voorgesorteerd voor uiteindelijke besluitvorming in de kolommen van de partners. Streefdatum voor akkoord en ondertekening door alle gremia is 1 april 2021.

6. Vraag aan gemeenten

Aan de gemeenten van Regio Zwolle liggen de volgende vragen voor:

1. Kunt u instemmen met de voorgestelde Covid-19 crisis- en herstelaanpak voor Regio Zwolle, zoals toegelicht in het 1) Bestuursakkoord crisis- en herstelaanpak Regio Zwolle. Werkgelegenheid en Talentontwikkeling en 2) Actieprogramma crisis- en herstelaanpak Regio Zwolle. Werkgelegenheid en Talentontwikkeling?

2. Kunt akkoord geven dat de centrumgemeente, in de persoon van wethouder René de Heer, het bestuursakkoord aangaande de crisis- en herstelaanpak namens uw gemeente ondertekent, waarmee uw instemming met de voorgestelde aanpak en het koppelen van de lokale aanpak aan de regionale beweging wordt bekrachtigd?

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u terecht bij Manon Koldewijn – programmadirecteur HCA en Werkbedrijf Regio Zwolle, namens de centrumgemeente trekker van de regionale crisisaanpak. Contactgegevens zijn vermeld bovenaan deze informatienota.